

Gudstjeneste Skævinge & Lille Lyngby Kirker

den 15. september 2019

Kirke dag: 13.s.e.Trin/A Høstgudstj

Tekst: 3 Mos 19,1-2+9-18; Gal 2,16-21; Luk 10,23-37

Salmer:

SK: Nu går vi glad * 729 * 730 * 476 * 728

LL: Nu går vi glad * 447 * 729 * 728

”Hvor er du sød!” Det hørte jeg blive sagt til mig mange gange, da jeg var en lille baby og bare lå og krævede at blive fodret i den ene ende og holdt tør i den anden ende, og imellem disse to livsudfoldelser ville jeg bare have ro til at sove. Jeg kan selvfølgelig ikke huske, at der blev sagt til mig, at jeg var sød. Men jeg har fået det fortalt, og jeg har siden selv sagt det, og hørt rigtig mange forældre sige det til deres lille baby, der intet gør til at være sød, men bare er det.

Da jeg blev lidt større, blev det stadig sagt til mig, at jeg var sød. Lige som mange forældre, inkl. mig selv, også har sagt og siger til deres børn, at de er søde. Men der sker en forandring i ordene, og jeg kan faktisk godt huske på et tidspunkt, at jeg blev opmærksom på dem på en sådan måde, at jeg bevidst også fremelskede dem. For når børnene bliver større, så siger forældre stadig til deres børn, at de er søde – når børnene har gjort et eller andet, der får det frem i forældrene. Der sker altså det, nok mest i det ubevidste – og så alligevel, at vores sødme går fra at være begrundet i, at vi er søde *fordi vi er* og til at være begrundet i *for det vi er*.

Der er jo ikke noget i vejen med at sige, at du er sød, når du har gjort mig noget godt; men det er faktisk ikke så godt, hvis det kun er da, at vi siger det. Men det sker faktisk meget ofte.

Og det er faktisk ikke så mærkeligt. For vi lever i en kultur og i et samfund, som på mange måder er sygt, når det handler om menneskers værd. Og det sætter sig spor i rigtig meget af vores opfattelse af os selv og hinanden, og også i vores tro på Gud.

Vores værd, sødme, hænger sammen med det princip, som er en naturlig forlængelse af dette, nemlig, at vi skal yde før vi kan nyde. For at nyde må vi yde. Vi skal have gjort os fortjent til det. Det får meget nemt mennesker til at tænke, at mit værd som menneske hænger sammen med min gjorte gerning. Det er det, jeg gør, der er interessant og viser min værdi, og ikke bare det, at jeg er.

At jeg har ret et meget langt stykke af vejen ser vi bla. når vi møder hinanden første gang. Vi når ikke langt ind i samtalen, før vi udveksler stillingsbetegnelser. Og her er der ikke meget interessant eller præstige i at være hjemmegående, medmindre det er på barsel eller orlov. Der er heller ingen, der ser beundrende på pædagogen eller skolelæreren. Vores værd ligger i den gjorte gerning; *for det vi er, og ikke fordi vi er.*

Det kan faktisk ikke undre, at der så også er mennesker, der tænker, at sådan må det da også være hos Gud. Og når vi oven i købet så også hører en masse anvisninger om, hvad vi skal og ikke må, og når Jesus spørges om, hvad man skal gøre for at arve det evige liv, ja så svarer han jo indirekte med at henvise til handlinger: Du skal elske Gud og din næste. Og i den efterfølgende lignelse kædes kærligheden til næsten jo sammen med handlinger for næsten. Og læser vi Bibelen igennem og ser på stort set alle de steder, hvor der står om at elske, Gud der elsker eller mennesker der elsker, så hænger det sammen med handlinger. Så det er ikke så mærkeligt, hvis vi mennesker tænker, at skal jeg have Guds nåde, velsignelse, fred, tro, håb og kærlighed, så må jeg gøre noget for det. Derfor kan

mennesker, som ikke har lært andet også så nemt tro, at når det, som hos den lovkyndige i samtalen med Jesus, når det handler om at komme i Himlen, så skal jeg gøre mig fortjent til det. Og derfor kan man komme ud for mennesker, der på deres dødsleje tænker helt oprigtigt, men fejlagtigt, at den er hjemme, for jeg har jo gjort det godt nok. Det ligger faktisk lige til højrebenet at tænke også om vores forhold til Gud, at jeg må yde for at nyde.

Men hos Gud er det helt omvendt. Fuldstændig modsat. Hos Gud hedder det, formuleret i tre fordi-sætninger:

Fordi du nyder, skal du yde!

Fordi du får, skal du give!

Fordi du er, skal du være!

Udgangspunktet er *fordi* og ikke *for det*.

Det har to aspekter i sin begrundelse. To aspekter, eller forudsætninger, der går hånd i hånd. Vi mødte dem allerede i GT-læsningen med alle anvisninger. Alle anvisninger, og for nu at begrænse os til noget, som er aktuelt ved en høstgudstjeneste, så kan vi blot opholde os ved det første, nemlig det med, at det siges, at man ikke må høste helt ud til kanten af marken, ikke samle det efterladte tilbage, ikke plukke rent af frugt og bær, for det skal efterlades til den trængende og den fremmede. Og så kommer det gang på gang: Jeg er Herren!

Først så skal vi lige sluge den med at efterlade noget til den trængende, som altså dermed skal have lov at nyde uden at yde, oven i købet af det, jeg har ydet en masse for at kunne nyde. Det er lige skrapt nok. I vore dage har den slags anvisninger jo ikke gang på jord, så det vedkommer jo ikke os. Jo, men nu måske mere i at vi hiver tegnedrengen op og giver til hjælp. Vi kan også sige det på en anden med, men med samme provokerende resultat: Du må ikke bruge alle dine penge på dig

selv, men lade nogle af dem komme den trængende og fremmede til gode. Ja, den skal vi måske lige sluge. Men sådan er det, for det kommer fra Gud. Men det kommer fra Gud i det aspekt, perspektiv eller forudsætning, at vi lever med Gud over os og næsten ved siden af os.

Hvis ikke vi har det udgangspunkt og perspektiv for livet, så er det jo ikke Guds skyld. Det er det, Jesus prøver at få den lovkyndige til at se i anskuelsesundervisningen med lignelsen om den barmhjertige samaritaner. Få os til at se, at fordi vi har Gud over os og næsten ved siden af os, skal vi elske Gud fuldt og helt og næsten som os selv. Det er ikke et mål for livet, men udgangspunkt for livet.

Når det bliver målet for livet, så er det, at vi vil retfærdiggøre os selv og helt have styr på, hvor meget vi skal yde for at nyde. Vi vil have mål, hvilket også bliver til begrænsninger. Hvor meget og hvem og hvordan skal jeg elske? Og så behøver jeg ikke gøre mere. Men allerede ved at spørge og tænke således, har vi smadret kærligheden, også næstekærligheden. Vi har ofret den på selvretfærdighedens alter. Jesus vil have os til at se, at det er udgangspunktet for livet, og i dette udgangspunkt åbner livet sig i alle sine kærlighedshungrende perspektiver for os, og dermed også i al sin grænseløshed og frihed.

Deri forandres vore tre fordi-sætninger fra at sige, at *fordi så skal*, så bliver det nu til:

Fordi du nyder kan du yde!

Fordi du får kan du give!

Fordi du er kan du være!

Sætter vi det ind i sammenhæng med dagens bibeltekster, så bliver det til, at

Fordi Gud yder, kan du nyde!
Fordi Gud giver, kan du give!
Fordi Gud er, kan du være – for Gud og næsten.

At være retfærdiggjort hos Gud er at være i tro på Gud på Guds præmisser. At være selvretfærdiggjort er at være i tro på sig selv i egen begrænsning.

I lyset af alt dette, så er det ligegyldigt, om vores eksistens er afhængig af høsten på marken eller vi tjener vores løn på anden vis. I bund og grund gælder for os alle sammen, at lever vi livet for os selv og har den overbevisning, at vi nyder, fordi vi har ydet, så er vi meget fattige og bliver let forkrampet i vor egen selvtillid, hvilket er utilstrækkeligt. Livet bliver så meget større, når vi ser, at vort livs nydelse sker, fordi Gud giver og yder, fordi Gud er over os og sætter næsten ved siden af os.

Høstgudstjenesten i år skal have det budskab til os, at vi skal tage med os, at fordi Gud er livets skaber og giver, skal vi leve og nyde livet som gaven fra Gud, og i dette passe vore forpligtelser og nyde vore privilegier og have øje for hinandens behov, yde for os selv og hinanden og sige til os selv, at det kan jeg, *fordi* – og ikke *for det*.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.